

Forsikringsvilkår

REISE

Gjelder fra 01.01.2023

INNHOOLD

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	2
2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	2
3. SIKKERHETSFORSKRIFTER OG FELLESBESTEMMELSER.....	4
4. REISEGODS	5
5. REISESYKE, HJEMTRANSPORT M.M.	7
6. REISEANSVAR.....	11
7. RETTSHJELP.....	12
8. FORSINKELSE	14
9. AVBESTILLING	15
10. ULYKKE	16
11. LEIEBIL	20
TILLEGG	20
R01REISE PLUSS	21
BISTAND I KLAGESAKER	21

FORSIKRINGSAVTALEN BESTÅR AV

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkår og særvilkår
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
- det øvrige lovverk med forskrifter

Teksten i forsikringsbeviset og særvilkår gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder for samtlige ansatte, ansatte innenfor klart identifiserbare grupper, eller navngitte ansatte, som fremgår av forsikringsbeviset. De ansatte må være medlem av norsk folketrygd og ha bostedsadresse i Norge, registrert i folkeregisteret.

Dersom dekningen ferie-/fritidsreiser er valgt, gjelder den i tillegg til den ansatte for

- 1.1 ektefelle eller samboer med samme adresse i folkeregisteret, deres barn og fosterbarn inntil første hovedfall etter at barnet har fylt 20 år.

Medforsikret samboer er ikke likestilt med ektefelle ved utbetaling av dødsfallserstatning hvis ikke han/hun er oppnevnt som begunstiget. Dersom det ikke er ektefelle og det ikke er oppnevnt begunstiget, skal erstatningen utbetales til forsikredes arvinger etter lov eller testamente, jf. FAL § 15-1.

Medforsikret ektefelle omfattes ikke av forsikringen fra det tidspunkt det er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om dommen ikke er rettskraftig eller endelig.

- 1.2 Reiserforsikringen opphører ved første hovedfall etter at forsikrede har fylt 75 år..

Forsikringen gjelder ikke for personer som ikke lenger har et ansettelsesforhold i bedriften.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

2.1.1 Hvor tjenestereiseforsikringen gjelder

- på yrkes-/ervertsreiser
- i hele verden
- på reiser med varighet inntil 60 dager. Det er ikke krav til overnatting
- for utenlandsreiser som starter og slutter i Norge

2.1.2 Hvor ferie-/fritidsreiseforsikringen gjelder

(Ferie- og fritidsreiseforsikringen gjelder kun dersom den er nevnt i forsikringsbeviset)

- i hele verden
- på reiser med varighet inntil 60 dager. Det er ikke krav til overnatting
- for utenlandsreiser som starter og slutter i Norge.

2.1.3 Reiserforsikringen gjelder ikke:

- på hjemmeadresse, på arbeids-/ undervisningssted eller barnehage, med unntak av tyveri fra låst skap på arbeids-/undervisningssted.
- på midlertidig utenlandsk oppholdsadresse for norske statsborgere i utenlandstjeneste med mindre annet er avtalt med selskapet.
- på ekspedisjoner. Med ekspedisjon menes reiser til mer utilgjengelige områder, uten offentlig kommunikasjon, med dårlig infrastruktur og ofte med behov for spesialutstyr/spesialutrustning og/eller over 4.000 moh. F.eks. vil klatring/trekking i Himalaya og lignende områder samt alle reiser til arktiske strøk (ikke charterreiser) være omfattet av betegnelsen ekspedisjon.
- ved innreise i krigsområder.

- Ansvars- og rettskjøpsforsikringen gjelder kun på reiser utenfor Norden.

2.2 EVAKUERING

Selskapet erstatter nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og opphold ved evakuering til nærmeste sikre destinasjon eller til hjemsted i Norge når årsaken til evakueringen er:

- Krig, terrorhandling, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelse av den offentlige orden. Med terrorhandling forstås enhver skadevoldende handling som fremstår å ha hatt til hensikt å forårsake alvorlig person- eller tingskade eller annet betydelig tap for å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt i befolkningen. Evakueringen skal skje i henhold til Utenriksdepartementets anbefaling når det gjelder tid og sted. Det forutsettes at området ble ansett fredelig før innreise. Generelle vilkår pkt. 1.2 fravikes.
- Naturkatastrofe på reise utenfor Norge. Med naturkatastrofe forstås jordskjelv, vulkanutbrudd og annen katastrofe som skyldes plutselige og voldsomme naturkrefter av en helt ekstraordinær voldsomhet, styrke og utbredelse. Evakueringen skal skje i henhold til stedlige myndighets eller Utenriksdepartementets anbefaling. Generelle vilkår pkt. 1.1 fravikes.
- Epidemier som bryter ut på reise utenfor Norge. Med epidemier menes smittsom alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker. Evakueringen skal skje i henhold til norske myndigheters anbefaling.
- Selskapet erstatter inntil kr 30.000 pr. person, inntil kr 60.000 pr. familie inntil retur til destinasjon eller hjemsted i Norge er mulig, maksimalt i 30 dager etter at hendelsen inntraff.

2.3 STREIK – LOCKOUT - KONKURS

Forsikringen dekker ikke tap/skade/utgifter som direkte har sammenheng med streik, lockout eller annen form for arbeidskonflikt som inntreffer når sikrede er på reise. Merutgifter pga. konkurs er heller ikke omfattet.

2.4 TAPT ARBEIDSFORTJENESTE

Forsikringen dekker ikke tapt arbeidsfortjeneste - uansett årsak.

2.5 AVBESTILLINGSFORSIKRINGEN GJELDER FOR

- tjenestereiser i hele verden, som er bestilt og betalt før avreise
- ferie-/fritidsreiser (dersom ferie-/fritidsreise er nevnt i forsikringsbeviset)
- leieforhold i hele verden.

Det er en forutsetning at forsikringen må være i kraft før første innbetaling av reisen/ leieforholdet er foretatt.

Se for øvrig pkt. 9, avbestillingsforsikring.

2.6 ULYKKESFORSIKRINGEN GJELDER

- i hele verden,
  - hele døgnet i forsikringsperioden, også utenom reiser.
- Ulykkesforsikringen gjelder ikke når lov om yrkesskader gjelder.

Se for øvrig pkt. 10, ulykke.

2.7 REPLASSERING VED TJENESTEREISER

Dersom plassering er nevnt i forsikringsbeviset gjelder følgende:

For tjenestereiser dekkes ordinære reiseutgifter for en annen person som må avløse forsikrede etter erstatningsmessig hjemtransport, jf. pkt. 5. R plasseringen må skje innen 14 dager etter at hjemtransporten har funnet sted.

I tillegg dekkes forsikredes ekstra utgifter til returreise innen 2 måneder – til det sted hvor oppholdet/ reisen ble avbrutt.

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER OG FELLESBESTEMMELSER

3.1 SIKKERHETSFORSKRIFTER

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de sikkerhetsforskrifter som er fastsatt nedenfor til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort, jf. FAL §§ 4-8 og 13-9.

Sikkerhetsforskriftene gjelder for de sikrede/forsikrede, jf. pkt. 1.

3.2 Sikkerhetsforskrifter reisegods

3.2.1.1 Sikrede/forsikrede skal holde tilsyn med de forsikrede gjenstander og etter forholdene ta vare på sine eiendeler på en slik måte at de ikke stjeles, går tapt eller skades. I dette ligger også en plikt til å påse at alle eiendeler tas med når man forlater et sted.

3.2.1.2 Sikrede/forsikrede skal, når de forsikrede gjenstander forlates, låse dører. Vinduer skal være lukket og forsvarlig sikret, for å hindre uvedkommende i å komme inn i motorvogn, campingvogn, båt, hytte, leilighet, hotellrom eller annen midlertidig bopel. Vindu i luftestilling regnes ikke som forsvarlig sikret.

3.2.1.3 Sikrede/forsikrede skal bære penger på/med seg eller låse dem inn i fastmontert safe/ oppbevaringsboks i bygning eller dertil egnet låst oppbevaringssted i låst rom i bygning.

Nøkler/koder skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

3.2.1.4 Sikrede/forsikrede skal plassere verdigjenstander, nevnt nedenfor, og som ikke er i bruk, under lås. Ved oppbevaring i motorvogn eller campingvogn skal disse gjenstandene oppbevares i lukket hanskerom eller separat låst bagasjerom uten vindu/låst ski boks.

- Smykker, ur, perler, edelstener, edelt metall
- Antikviteter, kunstgjenstander, tepper
- Nasjonaldrakt og pelsverk
- GPS
- Foto-/videoutstyr
- Optisk utstyr
- Audiovisuelt utstyr med tilbehør
- Mobiltelefon, PC-/datautstyr og annet elektronisk utstyr/tilbehør/programvare
- Musikkinstrumenter og musikkutstyr
- Våpen med tilbehør og ammunisjon
- Sportsutstyr, herunder utstyr/tilbehør for fiske, ski, dykking, golf, fallskjermhopp, kiting, hang/paragliding
- Kjøreutstyr til motorkjøretøy

3.2.1.5 Sikrede/forsikrede skal ikke etterlate de forsikrede gjenstander i/på motorvogn, campingvogn, båt eller telt om natten eller som er hensatt/forlatt for mer enn ett døgn.

Med natten menes tiden fra man forlater oppbevaringsstedet om dagen, og til man tar det i bruk igjen neste dag, og i alle tilfeller tiden mellom kl. 00.00 og 06.00

3.2.1.6 Sikrede/forsikrede plikter å sørge for at de forsikrede gjenstander er tilstrekkelig og hensiktsmessig emballert for å tåle transport.

3.2.1.7 Sikrede/forsikrede skal overholde transportørens bestemmelser om innhold og pakking/ merking.

3.2.1.8 Sikrede/forsikrede skal ikke sende penger, smykker, edelstener, edelt metall, ur, kamera-/ video-/datautstyr, mobiltelefon, radio/TV, musikkanlegg, skjøre gjenstander og bederlige varer i innsjekket bagasje.

3.2.1.9 Sykkel skal være forsvarlig låst når den parkeres eller forlates, med mindre sykkelen oppbevares i låst bygning/rom i bygning.

3.3 Sikkerhetsforskrifter reisesyke, hjemtransport og reiseulykke

Når forsikrede får legebehandling for sykdom eller lidelse, skal det kunne legges fram erklæring fra forsikredes lege om at det var forsvarlig å foreta reisen, og lite sannsynlig at komplikasjon/forverring ville oppstå.

3.4 Den skadde må snarest søke lege og følge legens forskrifter og behandlingsopplegg.

3.5 FORSETT

Selskapet dekker ikke skade som sikrede/forsikrede har voldt forsettlig, jf. FAL §§ 4-9 og 13-8.

3.6 GROV UAKTSOMHET

Selskapet dekker ikke skade som sikrede/forsikrede har voldt ved grov uaktsomhet. Det kan, under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig, avgjøres at selskapet skal erstatte en del av skaden, jf. FAL §§ 4-9 og 13-9.

3.7 ANDRE PERSONERS HANDLINGER OG UNNLATELSER

Hvis sikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av sikredes handlinger eller unnlater, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av sikredes ektefelle/samboer, jf. FAL § 4-11.

4. REISEGODS

4.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringssum

- kr 50.000 for en person,
- kr 100.000 for familie når to eller flere, som er omfattet av forsikringen, reiser sammen.
- Forsikringssum for effekter tilhørende arbeidsgiver er utvidet til å gjelde med inntil kr 50.000 pr. skadetilfelle uansett om sikrede er på tjenestereise eller på feriereise.
Forsikringssummen for arbeidsgivers effekter kommer i tillegg til forsikringssum for privat reisegods.

4.1.1 Sikkerhetsforskrifter - se pkt. 3.2

Forsikringen omfatter følgende gjenstander:

- Personlige eiendeler som sikrede fører med seg for sitt personlige bruk under reise og opphold. Reisegods er også gjenstander sikrede har leid og i henhold til skriftlig kontrakt/leieavtale har overtatt ansvaret for. Innsjekket reisegods er omfattet hvis sikrede reiser sammen med transportmiddelet. Dette gjelder ikke hvis atskillelsen bare skyldes transportørens disponering.
- Billetter og pass, inntil kr 10.000 pr. person, hvis tapet ikke dekkes på annen måte.
- Penger og verdipapirer kr 2.000 pr. sikret og samlet inntil kr 6.000 pr. skadetilfelle for familie når ferie-/fritidsreiser er valgt.
- Sykkel og sykkeltilhenger utenfor hjemsteds-/ undervisningssteds- eller arbeidsstedskommune erstattes med til sammen inntil kr 10.000 pr. skadetilfelle.
- Tyveri fra låst skap på arbeidssted eller undervisningssted med inntil kr 10.000.

Samlet erstatning er i alle tilfeller begrenset til forsikringssummen.

4.1.2 Begrenset erstatning for følgende gjenstander:

Gjenstandene erstattes samlet med inntil kr 30.000 pr. skadetilfelle for enkeltperson, og samlet inntil kr 50.000 pr. skadetilfelle for familie når ferie-/fritidsreiser er valgt:

- Antikviteter, kunstgjenstander, tepper
- Nasjonaldrakt og pelsverk
- GPS
- Foto-/videoutstyr
- Optisk utstyr
- Audiovisuelt utstyr med tilbehør
- Mobiltelefon, PC-/datautstyr og annet elektronisk utstyr/tilbehør/programvare
- Musikkinstrumenter og musikkutstyr
- Våpen med tilbehør og ammunisjon
- Sportsutstyr, herunder utstyr/tilbehør for fiske, ski, dykking, golf, fallskjermhopp, kiting, hang/paragliding. Sykkel går ikke under sportsutstyr, se pkt. 4.1.1.
- Kjøreutstyr til motorkjøretøy
- Smykker, ur, perler, edelstener, edelt metall

4.2 HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

- penger og verdipapirer utover dekningene angitt i pkt. 4.1.1.
- samlinger, varer, vareprøver, verktøy og måleinstrumenter
- møbler og flyttegods
- motorkjøretøyer, campingvogn og tilbehør til disse som skiboks/bagasjeboks, verktøy, reservedeler etc.
- seilbrett, surfbrett, vannscooter, vannjet, kano, kajakk, båter, samt tilbehør til disse som motorer, verktøy, reservedeler etc.
- basehoppstyr
- nærings- og nytelsesmidler
- dyr
- yrkestegninger, manuskripter og dokumenter

Ved tjenestereiser gjelder ikke ovennevnte unntak for:

- yrkestegninger, manuskripter og dokumenter
- varer, vareprøver, verktøy og måleinstrumenter

4.3 HVA SELSKAPET ERSTATTER

4.3.1 Tyveri av reisegods. Med tyveri menes borttagning av eiendeler sikrede har i sin besittelse, jf. straffelovens §§ 321 og 322. At eiendeler mistes/gjenglemmes/bortkommer og senere beholdes av en finner, er ikke å anse som tyveri.

Ran, jf. straffelovens §§ 327 og 328.

Se sikkerhetsforskrifter pkt 3.2

4.3.2 plutselig tap av/skade på reisegods ved:

- Skadeverk. Med skadeverk menes at en annen person rettstridig ødelegger, skader, gjør ubrukelig eller forspiller eiendeler sikrede har i sin besittelse, jf. straffelovens §§ 351 og 353.
- Naturskade. Med naturskade menes skade som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om naturskadeforsikring.
- Trafikkuhell med motorkjøretøy, båt, campingvogn eller sykkel. Med trafikkuhell menes f.eks. kollisjon, utforkjøring, grunnstøting og kantring.
- Brann, nedsoing, direkte lynnedslag og eksplosjon. Med brann menes ild som er kommet løs.
- Inntrengning av vann eller væske i bygning

4.3.3 Tap av/skade på personlig reisegods og/eller arbeidsgivers effekter som sendes som innsjekket bagasje, jf. pkt. 4.1.

4.4 HVA SELSKAPET IKKE ERSTATTER

4.4.1 tap av/skade på sykkel innenfor hjemsteds-/ undervisningssteds-/eller arbeidsstedskommunen, samt ved trening og konkurranse.

4.4.2 skade som skyldes gjenstandens vanlige bruk.

4.4.3 skadeverk forårsaket av noen i sikredes nærmeste familie, dvs. ektefelle/samboer, barn, foreldre og søsken.

4.4.4 mindre skade på koffert, bag, ryggsekk, barnevogn og sykkel som f.eks. riper, rifter, skrubb i hjørner eller flekker.

4.4.5 skade som bare rammer innsjekket koffert, bag og ryggsekk under transport (dette er transportørens ansvar).

4.4.6 skade på gjenstander under transport som skyldes at væske har rent ut, at gjenstander er knust, bederavelige varer, eller at gjenstander på grunn av sin tilstand/form har forårsaket skade.

4.4.7 økonomisk tap ut over tap av/skade på de forsikrede gjenstander.

4.5 FORSIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLER

- 4.5.1 Tap/skade under transport skal straks meldes transportselskapet iht. de regler som gjelder for dette.
- 4.5.2 Tyveri/ran skal straks meldes til politi eller reiseleder på stedet. Skade/tap fra hotell, restaurant, flyplass o.l. skal straks meldes vedkommende hotell o.l.

Er det oppstått tap eller skade, har sikrede/forsikrede bevisbyrden for at et forsikringstilfelle har inntruffet. Skriftlig bekreftelse på at tap/skade er meldt på stedet, er viktig dokumentasjon når kravet om erstatning etter et forsikringstilfelle fremsettes.

4.6 SKADEOPPGJØR OG ERSTATNINGSBEREGNING

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

- 4.6.1 Sikrede skal uten ugrunnet opphold gi selskapet opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatning, som f.eks. kvitteringer og garantibevis.
- 4.6.2 Skadede gjenstander må oppbevares og på forespørsel sendes selskapet.
- 4.6.3 Tap/skade erstattes inntil angitt forsikringssum, men aldri ut over forsikringsverdien. Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen ville ha kostet selskapet å gjenanskaffe tilsvarende gjenstand til samme formål.
Det gjøres fradrag for verdiforringelse ved elde, bruk og nedsatt anvendelighet. Ved beregning av verdiforringelsen tas hensyn til gjenstandens sannsynlige brukstid.
- 4.6.4 Tap i forbindelse med en skade i form av tapt reisegods eller utgifter kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap/utgifter. Tap som blir refundert av andre, dekkes således ikke.
Er det tegnet flere forsikringer som dekker skaden, skal selskapet varsles. Selskapenes samlede ansvar kan ikke overstige det reelle tap.
Kan tapet kreves erstattet av andre, trer selskapet inn i sikredes erstatningskrav for den del av sikredes tap som er utbetalt under forsikringen.
- 4.6.5 Når en gjenstand uten vesentlig verdiforringelse kan repareres, beholder sikrede gjenstanden og selskapet betaler omkostningene ved reparasjon.
- 4.6.6 I stedet for å betale erstatning kontant, kan selskapet velge å stille en tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - gjenstand til disposisjon for sikrede.
- 4.6.7 Når savnede gjenstander kommer til rette, plikter sikrede/forsikrede straks å underrette selskapet.
- 4.6.8 Når savnede gjenstander kommer til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, hvis han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har underrettet om at tingen har kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen selskapet.
- 4.6.9 Selskapet har rett til å kontrollere sikredes opplysninger ved henvendelse til forretninger eller andre.
- 4.6.10 Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

4.7 EGENANDEL

Ved skade på eller tap av mobiltelefon eller nettbrett trekkes en egenandel på 1.500 kroner.

5. REISESYKE, HJEMTRANSPORT M.M.

Selskapet erstatter nødvendige og vanlige utgifter som den forsikrede pådrar seg under reise i forsikringstiden hvis

- sikrede blir utsatt for ulykkesskade
- sikrede rammes av akutt sykdom eller død

- det oppstår uventet akutt forverring av kronisk lidelse.

Merutgifter ved hjemtransport, utsettelse/ innhenting av planlagt reise, reiseavbrudd, tilkallelse, tannbehandling og merutgifter som skyldes reiseledsagers sykdom e.l. er også omfattet.

Selskapet erstatter ikke den del av utgiftene som erstattes under norsk folketrygd eller fra annet hold.

Det fremgår videre av pkt. 5.6 hva som ikke erstattes.

5.1 REISESYKE

Sikkerhetsforskrift - se pkt. 3.3.

Det betales bare erstatning for utgifter som påløper før forsikrede er kommet tilbake til sitt hjemsted i Norge.

Selskapet erstatter:

- 5.1.1 Sykehusopphold og behandlingsutgifter på sykehus. Ved sykehusopphold som ventes å vare mer enn 5 døgn, skal selskapet eller SOS International kontaktes.
- 5.1.2 Legehonorar.
- 5.1.3 Tannlegebehandling som er en følge av ulykkeskade. Erstatningen omfatter de utgifter som er nødvendige til en foreløpig behandling av skaden. Erstatningen er til sammen begrenset til kr 10.000 for hver forsikret.
Akutt tannsykdom og skade som følge av spising dekkes med inntil kr 1.000 pr. skadetilfelle ved reiser i utlandet.
- 5.1.4 Forbindingssaker og medisin foreskrevet av lege eller tannlege.
- 5.1.5 Fysikalsk og kiropraktisk behandling og nødvendige reiseutgifter i den forbindelse, etter rekvisisjon fra lege.
- 5.1.6 Reise til og fra lege/tannlege, samt nødvendige reiseutgifter i forbindelse med sykehusopphold. Ved bruk av egen privatbil refunderes reiseutgifter med kr 2,50 pr. km.
- 5.1.7 Nødvendige og dokumenterte merutgifter til kost og losji på hotell ved utsatt hjemreise p.g.a. forsikredes legefornordede sengeleie.
- 5.1.8 Dokumenterte og nødvendige utgifter til telefonsamtaler med selskapet, sykehus og lege med inntil kr 1.000.
- 5.1.9 Kriseterapi etter ran, overfall eller ulykke dersom dette har medført akutt psykisk krise. Godkjennelse fra selskapet eller SOS International skal innhentes på forhånd.

5.2 HJEMTRANSPORT

Sikkerhetsforskrifter - se pkt. 3.3.

Kan hjemtransport skje med ordinære transportmidler, erstatter selskapet ekstrautgifter når det er nødvendig å disponere ekstra sete i fly, annen togklasse enn forutsatt, ekstra soveplass e.l. Hvis det er nødvendig at nærstående person, lege eller sykepleier ledsager forsikrede, betales også de merutgifter dette medfører. Den behandelende leges avgjørelse om hjemtransport må foreligge skriftlig. I ekstraordinære tilfeller - ved alvorlig sykdom eller ulykke - kan sykebil eller ambulansfly benyttes når det er nødvendig. Godkjennelse fra selskapet eller SOS International skal innhentes på forhånd hvis det blir nødvendig med hjemtransport.

Selskapet erstatter ekstrautgifter ved hjemtransport av forsikrede direkte til hjemsted i Norge

- 5.2.1 som er forordnet av lege, og som er nødvendig p.g.a. akutt sykdom eller ulykke som rammer forsikrede under reisen.
- 5.2.2 når dette er nødvendig på grunn av plutselig, alvorlig sykdom, alvorlig ulykke eller uforutsett dødsfall i nærmeste familie (ektefelle/samboer, barn, foreldre, søsken, besteforeldre, oldeforeldre, barnebarn, oldebarn, svigerforeldre, svigerbarn, svogere, svigerinner, fosterbarn, fosterforeldre, stebarn og steforeldre) bosatt i EØS, inntruffet etter at reisen er startet.
- 5.2.3 på grunn av brann, naturskade, innbrudd eller vannskade i forsikredes bopel, forretning eller kontor som nødvendiggjør hans/hennes nærvær, og som er inntruffet mens forsikrede var på reise.

5.2.4 når sikrede har behov for blodoverføring og dette av hensyn til smittefare bør skje i Norge.

5.2.5 ved forsikredes død

5.3 KOMPENSASJON FOR AVBRUTT REISE

Selskapet erstatter betalte reiseomkostninger

- hvis hjemreisen skjer på grunn av forhold angitt i punktene 5.2.1 til 5.2.4
  - på grunn av sykehusopphold i utlandet.
  - ved akutt sykdom og alvorlig ulykke med varighet mer enn 3 døgn, når dette medfører at bevegeligheten begrenses til hotellet/ leiligheten. Antall dager regnes fra tidspunktet for første legebesøk. Skriftlig bekreftelse fra behandlende lege på stedet må fremlegges.
- Dersom sykdom/skade ventes å vare mer enn 5 døgn, skal selskapet eller SOS International kontaktes.

Kompensasjon ytes kun for sengeleie i løpet av reisens første 45 dager.

Erstatning ytes for en så stor del av reiseomkostningene som svarer til forholdet mellom ubenyttede og totalt antall planlagte reisedager innenfor forsikringstiden og er begrenset til kr 1.500 pr. døgn, maksimum kr 50.000, for hver forsikret.

Reiseomkostninger er det beløp man ifølge kvittering har betalt for reise og opphold til og med første sykedag, avbruddsdag, og som ikke blir refundert på annen måte. I tillegg erstattes betalte utflukter, arrangementer og billetter som sikrede ikke fikk benyttet fordi reisen ble avbrutt med inntil kr 2.000 pr. skadetilfelle.

For forsikret som reiser med egen bil, regnes dessuten som reiseomkostninger kr 2,50 pr. km. for korteste vei fra reisens utgangspunkt til det sted hvor reisen avbrytes og retur. Selv om flere personer må avbryte reisen, er erstatningen til sammen begrenset til kr 2,50 pr. km.

5.4 SYKDOM/ SKADE HOS REISELEDSAGER/REISEFØLGE

Hvis legedokumentert akutt sykdom, alvorlig skade eller dødsfall hos forsikredes eneste reiseledsager – eller dennes nærmeste familie (ektefelle/samboer, barn, foreldre, søsken, besteforeldre, oldeforeldre, barnebarn, oldebarn, svigerforeldre, svigerbarn, svogere, svigerinner, fosterbarn, fosterforeldre, stebarn og steforeldre) bosatt i EØS – medfører at den planlagte reiserute avbrytes eller hjemreisen forsinkes, erstatter selskapet nødvendige og dokumenterte

- ekstrautgifter til hotellopphold og pensjon.
- transportutgifter til innhenting av fastlagt reiserute,
- ekstrautgifter til hjemreise
- kompensasjon for avbrutt reise – se ovenfor

Ut over erstatning for kompensasjon er erstatningen begrenset til kr 35.000 for hvert skadetilfelle.

Med reiseledsager forstås kun en person over 18 år som foretar hele reisen sammen med sikrede. Dessuten sikredes barn under 18 år som er med på reisen.

Godkjenning fra selskapet eller SOS International skal innhentes på forhånd hvis det blir nødvendig å kreve slik utgifter dekket.

5.5 TILKALLELSE

Selskapet erstatter utgifter til reise og opphold som påføres de familiemedlemmer/nærstående personer med fast bopel i EØS, som etter avtale enten med selskapet eller SOS International blir tilkalt til forsikrede p.g.a. forsikredes alvorlige sykdom, ulykkesskade eller død. Erstatning ytes kun for inntil to familiemedlemmer/nærstående personer.

I tillegg til dokumenterte reiseutgifter (maksimum økonomi-/turistklasse på fly), erstattes oppholdsutgifter på hotell m.v. Samlet erstatning er begrenset til kr 80.000. Det er en betingelse for selskapets erstatningsplikt at det ikke allerede er truffet bestemmelse om snarlig hjemtransport av forsikrede.

Ved forsikredes dødsfall dekkes tilkallelse for å ledsage hjemtransport av kiste/urne.

5.6 UTGIFTER SOM IKKE ERSTATTES

- 5.6.1 sykdom eller lidelse som er kjent før avreisen, og hvor det allerede foreligger et behandlingsbehov eller hvis komplikasjoner/forverring vil kunne oppstå med stor grad av sannsynlighet.
- 5.6.2 opphold og behandling, herunder rekreasjons- og kuropphold, ved private klinikker i Norden.
- 5.6.3 sykdom eller lidelse som er kjent før avreisen, hvis reisen foretas for å konsultere lege eller få behandling/operasjon.
- 5.6.4 sykdom eller lidelse som er kjent før avreisen, hvis behandling/operasjon er planlagt/ forespeilet, men av tidsmessige, kapasitetsmessige eller andre grunner ikke er gjennomført.
- 5.6.5 utgifter som følge av komplikasjoner under og etter avtalt operasjon/behandling
- 5.6.6 fortsatt behandling i utlandet etter eget ønske hvis det medisinsk sett er forsvarlig med hjemtransport til Norge.
- 5.6.7 svangerskapsplager eller frivillig abort. Likevel dekkes alvorlige, uventede komplikasjoner som inntreffer før 36. svangerskapsuke.
- 5.6.8 fødsel fra og med 36. svangerskapsuke.
- 5.6.9 skade oppstått under deltakelse i, eller utøvelse av, følgende aktiviteter
- boksing, kickboksing eller lignende kampsport eller selvforsvarsidretter samt trening til slik utøvelse,
  - strikkhopping, basehopping, paraseiling og flygning med mikrolette og ultralette fly, eller liknende luftsportsaktiviteter.
  - super-G og utforrenn
  - motorsport – konkurranser eller trening til dette.
  - dykking dypere enn 30 meter med tilførsel av luft eller pustegass og fridykking dypere enn 10 meter.
  - fjellklatring. Med fjellklatring menes klatring hvor det brukes spesialutstyr/sikringsutstyr. Isklatring, klippeklatring, grotteklatring, juving og rappellering går under fjellklatring.
  - off-piste, bigjump, heliskiing og andre lignende skisportsaktiviteter
  - kiting
  - downhillkjøring på sykkel
- 5.6.10 skade oppstått ved frivillig deltakelse i slagsmål eller ved utførelse av en forbrytelse.
- 5.6.11 skade oppstått som følge av selvforskyldt rus på grunn av inntak av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer.
- 5.6.12 svært alvorlig sykdom i sluttstadiet.
- 5.6.13 feilbehandling og/eller feilmedisinering
- 5.6.14 høydesyke eller annen sykkelig tilstand som skyldes opphold i høyder over 4.000 meter.
- 5.6.15 omkostninger ved rednings-/leteaksjoner.
- 5.6.16 utgifter og økonomisk tap utover det som er angitt i punktene 5.2 til 5.5.

5.7 FORSIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLER

- 5.7.1 Forsikrede skal snarest søke lege, følge den foreskrevne behandling og følge legens anvisninger når skadetilfelle er inntruffet.
- 5.7.2 Ved sykehusopphold eller hvis utgiftene antas å overstige kr 5.000, skal forsikrede uten ugrunnet opphold underrette selskapet eller SOS International .
- 5.7.3 Forsikrede skal sørge for skriftlig bekreftelse fra behandlende lege på stedet ved reiseavbrudd og for nødvendigheten av utgiftene som påløper i forbindelse med sykdom, ulykkeskade eller dødsfall. Forsikrede har bevisbyrden for at forsikringstilfellet har medført merutgifter iht. gjeldende vilkår.

Skriftlig bekreftelse om at melding av forsikringstilfellet er inngitt, er viktig dokumentasjon når kravet om erstatning etter et forsikringstilfelle fremsettes.

5.8 SKADEOPPGJØR OG ERSTATNINGSBEREGNING

- 5.8.1 Tap i forbindelse med en skade i form av utgifter kan aldri kreves erstattet med mer enn forsikredes reelle økonomiske utgifter. Utgifter som blir refundert av andre, dekkes således ikke.
- Er det tegnet flere forsikringer som dekker skaden, skal selskapet varsles. Selskapenes samlede ansvar kan ikke overstige de reelle utgifter.
- Kan utgifter kreves erstattet av andre, trer selskapet inn i forsikredes erstatningskrav for den del av forsikredes tap som er dekket av forsikringen.
- 5.8.2 Erstatningsansvaret for en og samme sykdom/ulykkesskade som krever fortløpende behandling, er begrenset til de første 60 døgn etter det første legebesøket.
- 5.8.3 Selskapet og SOS International har rett til å innhente opplysninger fra leger og trygdeinstanser og har rett til å kunne avvise behandling og hjemtransport som er urimelig ut fra situasjon og tilstand.

5.9 EGENANDEL

I erstatningsoppgjøret gjøres det ikke fradrag for egenandel.

6. REISEANSVAR

På reiser utenfor Norden.

6.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

- 6.1.1 Forsikringen omfatter det erstatningsansvar den sikrede i egenskap av privatperson etter gjeldende rett i det enkelte land pådrar seg for skade voldt på person eller ting i forsikringstiden, samt følger av den samme handling som inntreffer etter at forsikringstiden er ute. Er skade voldt ved unnløstelse, regnes ansvaret i tvilstilfelle som oppstått den dag den unnløst handlingen senest måtte ha vært foretatt om skaden skulle vært unngått.
- 6.1.2 Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til kr 6.000.000.
- 6.1.3 Utgifter til reise hvis sikrede pålegges å møte ved rettergang utenfor Norden.

6.2 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Selskapet dekker ikke ansvar som sikrede pådrar seg

- 6.2.1 i utøvelse av yrkes-/erhvervsvirksomhet.
- 6.2.2 hvis ansvaret utelukkende bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.
- 6.2.3 for tort og svie eller annet erstatningsansvar av straffende karakter som utmåles i tillegg til erstatning for skadelidtes økonomiske tap, f.eks. "Punitive Damages" o.l.
- 6.2.4 overfor medlemmer av sikredes familie, medeiere for skade på ting som eies i fellesskap, reiseledsager, virksomhet som disponeres av den sikrede eller som sikrede eller dennes familie har vesentlig eierinteresse i.
- Som sikredes familie regnes ektefelle eller person i fast samlivsforhold, foreldre, søsken, barn og deres ektefeller.
- 6.2.5 for skade på ting, herunder fast eiendom, som tilhører en annen, men som den sikrede selv eller noen på dennes vegne bruker eller har i sin besittelse, også om skade først oppstår etter at tingen er tilbakelevert.

- 6.2.6 for forurensing av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav.
Med forurensing menes også støv, støy, larm, lukt, olje, kjemikalier o.l.
- 6.2.7 for skade på ting som er oppstått ved sprengning, graving, pelings-, spuntings- eller rivingsarbeid, samt ved ras eller jordutglidning, dambrudd og setning i grunnen.
- 6.2.8 som eier av fast eiendom.
- 6.2.9 for skade på ting ved hussopp eller p.g.a. langsom inntrengning av fuktighet.
- 6.2.10 som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri, luftfartøy (herunder hangglider), trav-/og galopphest, seilbåt eller motordrevet båt. Likevel dekkes ansvar som eier, fører eller bruker av:
- Rullestol, selvgående gressklipper, snøfreser og lignende som ikke kan oppnå en hastighet over 10 km/t.
  - Kano, kajakk og seilbrett anses ikke som båt.
  - Hangglider og paraglider uten motor regnes denne sammenheng ikke som luftfartøy.
- 6.2.11 for følgene av en forsettlig skadevoldende handling av sikrede.
- 6.2.12 ved overføring av smittsom sykdom, uansett på hvilken måte smitten finner sted.
- 6.2.13 foreldrenes objektive ansvar for barns skadeforvoldelse.

6.3 SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLER

- 6.3.1 Sikrede plikter på egen bekostning å utføre undersøkelser av tilgjengelig materiale og å møte ved forhandlinger eller rettergang, ved et erstatningskrav.
- 6.3.2 Uten selskapets samtykke må den sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

6.4 SKADEOPPGJØR OG ERSTATNINGSBEREGNING

- 6.4.1 Hvis et erstatningskrav er omfattet av forsikringen, er det selskapets ansvar å utrede om erstatningsansvar foreligger, å forhandle med kravstilleren og om nødvendig å prosedere saken for domstolene.
- 6.4.2 Selskapet bærer sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet, også ut over forsikringssummen.
- 6.4.3 Selskapet betaler omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av selskapet.
- 6.4.4 Hvis erstatningskravet dels omfattes og dels faller utenfor forsikringen, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svarer selskapet ikke for omkostninger som senere påløper.
- 6.4.5 Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

7. RETTSHJELP

Forsikringen gjelder på reiser utenfor Norden.

7.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

- 7.1.1 Forsikringen omfatter rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede som privatperson er part i tvist som krever juridisk bistand før reisen er avsluttet.

- 7.1.2 Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.
- 7.1.3 Tvisten må ha oppstått under reisen. Dersom grunnlaget for tvisten oppstod under reisen, dekkes også rettshjelpsutgifter som har oppstått etter reisens avslutning.

7.2 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Selskapet dekker ikke utgifter ved

- 7.2.1 Tvist som gjelder fast eiendom.
- 7.2.2 Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.
- 7.2.3 Tvist som alene hører inn under de ulike namsmyndigheter i de ulike land.
- 7.2.4 Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av husstandsfellesskap samt skiftesaker.
- 7.2.5 Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandling og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- 7.2.6 Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.
- 7.2.7 Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt ut utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.
- 7.2.8 Tvist som har sin årsak i en bevisst ulovlig handling fra sikredes side.
- 7.2.9 Tvist i saker om personskader ved bilansvar, før det fra motorvognens trafikkforsikringsselskap foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand før saksanlegg.
- 7.2.10 Tvist som gjelder motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, luftfartøy, registrert trav- eller galopphest, eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører, rytter eller bruker av slik. Kano, kajakk og seilbrett anses i denne sammenheng ikke som båt. Hangglider og paraglider uten motor anses i denne sammenheng ikke som luftfartøy.

7.3 SIKREDES PLIKTER VED SKADEFELLESER

- 7.3.1 Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpsdekningen, må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Meldefrist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt ut utnyttet.
- 7.3.2 Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.
- 7.3.3 Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger for årsaket uten rimelig grunn.

7.4 SKADEOPPGJØR OG ERSTATNINGSBEREGNINGEN

- 7.4.1 Etter saksanlegg er selskapets ansvar begrenset til de utgifter som etter rettens skjønn var nødvendig for å få saken gjennomført.
- 7.4.2 Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

7.4.3 Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres. Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandel er betalt.

7.4.4 Forsikringssum

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000. Dette gjelder også om det er flere parter på samme side. Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, hvis utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

7.4.5 Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes det en egenandel på kr 4.000, samt 20% av overskytende kostnader.

8. FORSINKELSE

8.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

8.1.1 Forsinket fremmøte

Hvis forsikrede uforskyldt møter forsinket til forhåndsbetalt transport, erstatter selskapet rimelige og dokumenterte ekstrautgifter til innhenting av fastlagt reiserute når sikrede, etter at reisen er påbegynt blir forsinket pga. værforhold/teknisk feil/trafikkuhell som rammer det offentlige transportmiddelet sikrede reiser med/skal reise med og værforhold/teknisk feil/trafikkuhell som rammer den privatbil sikrede reiser med og når dette krever berging.

Det forutsettes at det er beregnet minst 1 time og 30 minutter fra beregnet ankomst til avgang med neste transportmiddel.

Selskapet erstatter inntil kr 20.000 pr. person, inntil kr 80.000 pr. familie.

Selskapet erstatter ikke utgifter som refunderes av reisearrangør, trafikkelskap, hotell e.l.

Dersom forsinkelsen medfører at det ikke er mulig å reise videre samme dag, erstatter selskapet også nødvendige og dokumenterte overnattingsutgifter med inntil kr 2.000 pr. person, inntil kr 4.000 pr. familie pr. skadetilfelle.

Det forutsettes at forsinkelsen og årsaken bekreftes skriftlig av reisearrangør, trafikkelskap eller bergingsselskap.

Selskapet erstatter ikke utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/2004 og som flyselskapene selv er erstatningsansvarlige for.

8.1.2 Forsinket frammmøte pga sykdom. Selskapet erstatter nødvendige og dokumenterte merutgifter ved innhenting av en fastsatt reiserute, når forsinkelsen skyldes akutt sykdom eller ulykke, og reisen etter legens ordre ikke kan fortsette etter planen.

8.1.3 Forsinket avgang

Hvis det offentlige transportmiddelet sikrede skal reise med ikke går til avtalt tidspunkt, pga. værforhold eller teknisk feil med transportmiddelet, erstatter selskapet nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting med kr 2.000 pr. person, inntil kr 4.000 pr. familie pr. skadetilfelle.

Det forutsettes at forsinkelsen og årsaken bekreftes skriftlig av reisearrangør, trafikkelskap eller bergingsselskap.

Selskapet erstatter ikke utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/2004 og som flyselskapene selv er erstatningsansvarlige for.

8.1.4 Forsinket reisegods ved utreise

Når innsjekket reisegods har ankommet minst 4 timer forsinket til reisemålet, og forsinkelsen er bekreftet av transportøren (PIR-rapport), refunderes nødvendige og dokumenterte utgifter med inntil kr 4.000 pr. person for innkjøpte klær og toalettsaker i den tiden reisegodset er savnet.

Denne ytelse gjelder ikke ved forsinkelse på hjemreise.

Innsjekket reisegods anses som tapt tidligst 21 dager etter at tapet ble meldt transportøren.

9. AVBESTILLING

9.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Avbestillingsutgifter som sikrede påføres i henhold til fastlagte bestemmelser av transportør, reisearrangør, hotell eller utleier av hytte/rom ved avbestilling av reise eller opphold før planlagt avreise.

Med avbestillingsutgifter menes det innbetalte beløp ifølge kvittering for reise og opphold som ikke refunderes ved avbestilling før avreise. Skatter, offentlige avgifter, gebyr ved refusjon av skatter og avgifter og utgåtte bonuspoeng er ikke omfattet.

I tillegg erstattes betalte utflukter, arrangementer og billetter som sikrede ikke får benyttet med inntil kr 2.000 pr. skadetilfelle.

9.2 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

Avbestillingsforsikringen dekker avbestillingsutgifter som skyldes:

- 9.2.1 akutt sykdom eller ulykkesskade, uventet, akutt forverring av kronisk lidelse, eller død som rammer forsikrede eller forsikredes nærmeste familie i EØS (ektefelle/ samboer med felles adresse i Folkeregisteret, barn, foreldre, søsken, besteforeldre, oldeforeldre, barnebarn, oldebarn, svigerforeldre, svigerbarn, svogere, svigerinner, fosterbarn, fosterforeldre, stebarn og steforeldre).
- Slik erstatning gis også når nevnte forhold rammer forsikredes eneste reiseledsager.
- 9.2.2 brann, naturskade, innbrudd eller vannskade i forsikredes bopel, fritidsbolig, forretning eller kontor og som nødvendiggjør hans/hennes nærvær.
- 9.2.3 har sikrede behov for ledsager (er i besittelse av et følgekort) dekkes også avbestillingsutgifter for ledsageren.
- 9.2.4 at planlagt behandling/undersøkelse/operasjon fremskyndes/utsettes når melding om en slik endring mottas mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato.
- 9.2.5 at sikrede blir innkalt som jurymedlem, meddommer eller vitne i en retts sak mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato.
- 9.2.6 at det etter at reisen ble bestilt og betalt inntreffer epidemi, naturkatastrofe, terrorhandling eller annen krigslignende handling på reisemålet, og det på den dagen man skal reise foreligger et offisielt reiseråd fra norsk utenriksdepartement som fraråder alle reiser til området man har planlagt å reise til.

9.3 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Forsikringen gjelder kun for reiser/leieforhold som er helt eller delvis betalt etter at forsikringen er tegnet. Forsikringstaker er selv ansvarlig for å få tilbakebetalt den del av reisekostnadene som iht. vilkår for reisen skal refunderes av reisearrangør/billettutsteder/utleier.

Forsikringen omfatter ikke avbestillingsutgifter hvis:

- forhold omtalt i pkt. 9.2 var kjent på det tidspunkt forsikringen ble tegnet.
- reisens hensikt bortfaller som følge av at arrangement(er) avlyses eller utsettes.
- det oppstår en akutt forverring av kronisk lidelse, når denne med stor grad av sannsynlighet kan inntreffe i forsikringstiden.
- avbestilling på grunn av et offisielt reiseråd som fraråder reiser til reisemålet, dersom det forelå et reiseråd knyttet til den samme situasjonen da reisen ble bestilt
- årsaken er svangerskap eller frivillig abort. Likevel erstattes avbestillingsutgifter som skyldes alvorlige, uventede komplikasjoner før 36. svangerskapsuke.
- fødsel fra og med 36. svangerskapsuke
- reisen ble bestilt mot medisinsk råd.
- disse pådras som følge av bruk av alkohol, narkotika, andre rus- eller sovemiddel.

Selskapet erstatter inntil kr 40.000 pr. skadetilfelle for en person. Er det tegnet ferie-/fritidsreiser, er erstatningen begrenset til kr 40.000 pr. person, men maksimalt kr 80.000 pr. skadetilfelle.

9.4 SKADE OG AVBESTILLING

9.4.1 Melding om avbestilling

Avbestilling må meldes reisebyrå/ reisearrangør så snart det er klart at reisen ikke vil bli gjennomført. Hvis den sikrede ønsker å avvente eventuell sykdomsutvikling, skjer dette på egen risiko.

9.4.2 Skademelding

Skade som kan gi rett til erstatning iht. forsikringsavtalen, skal uten ugrunnet opphold meldes til selskapet. Følgende bilag skal vedlegges skademeldingen:

- Originalbilletter. Hvis disse er levert reisearrangøren for delvis refusjon, vedlegges bekreftelse (kreditnota eller kopi av billetten). Ved erstatningskrav må sikrede oppgi sitt fødselsnummer (11 siffer).
- Legeattest og annen dokumentasjon, se pkt. 9.4.3, som kan ha betydning for behandling av erstatningskravet.
- Dokumentasjon som viser hvilke kostnader som ikke erstattes av reisearrangør, samt dokumentasjon av reisearrangementets totalpris.

9.4.3 Krav til dokumentasjon

Dokumentasjon som nevnt under, må fremlegges senest 1 måned etter at avbestillingen ble foretatt.

- Ved sykdom eller ulykkestilfeller. Det skal foreligge legeattest som bekrefter at sikrede oppsøkte lege før reisens begynnelse og at avbestillingen skyldes akutt sykdom/ulykkeskade. Det kan også stilles krav om at forholdet skal dokumenteres ved legeattest utferdiget på særskilt skjema godkjent av Legeforeningen eller Den Norske Reisebransjeforening.
- Ved skade på sikredes eiendom, Det må foreligge skriftlig bekreftelse for det inntrufne, f.eks. kopi av politianmeldelse.

10. ULYKKE

HVA FORSIKRINGEN KAN OMFATTE

- erstatning ved død,
  - erstatning ved livsvarig medisinsk invaliditet. Behandlingsutgifter dekkes med inntil 5 % av forsikringssummen for invaliditet.
- Det fremgår av forsikringsbeviset hva forsikringen omfatter.

FORSIKRINGSSUMMER

Enslig	Invaliditet	Kr 400.000
- Fra 75 år	Invaliditet	Kr 100.000
Familie (Når det er tegnet ferie-/fritidsreiser)		
- Voksen	Invaliditet	Kr 200.000
	Død	Kr 200.000
- Barn	Invaliditet	Kr 500.000

Død	Kr 50.000
Fra 75 år	Ingen dekning

10.1 SELSKAPET SVARER FOR

ulykkesskade som rammer den forsikrede. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig og ufrivillig ytre hendelse som inntreffer i forsikringstiden.

10.2 SELSKAPET SVARER IKKE FOR

10.2.1 skade som følge av slagtilfelle, besvimelse eller annen sykkelig tilstand, herunder sinnssykdom eller akutt sinnsvirring. Har sykdom eller sykkelig tilstand forverret skadens følger, svarer selskapet bare for den del av følgene som er forårsaket av ulykkesskaden.

10.2.2 følgende sykdommer/tilstander dekkes ikke selv om ulykkesskade kan påvises som årsak:

10.2.2.1 Følgende muskel/skjelett-tilstander :

- smertetilstander i rygg og nakke, med mindre smertene har oppstått som følge av traumatisk/skadebetinget brudd i ryggspylen, eller at ryggvirvlene har vært ute av ledd
- brudd som følge av patologisk prosess, som for eksempel beinskjørhet
- myalgier (muskelsmerter) og andre uspesifikke smertetilstander
- tendinitter (senebetennelse), tendinoser (kronisk senebetennelse) og impingement (inneklemmingssyndrom)
- artritt (leddbetennelse) som ikke er skadeutløst, men for eksempel ledd i en belastningstilstand eller systemsykdom
- degenerative forandringer i ledd og bløtdeler i hele kroppen, med mindre det foreligger en klar skadebetinget artrose (evt. slitasjegikt)

10.2.2.2 Hjerte-/karsykdommer og -tilstander

10.2.2.3 Tretthetssyndromer

10.2.2.4 Post-commotiosyndrom

10.2.2.5 Psykiske lidelser

10.2.3 skade oppstått ved operasjon eller annen behandling, med mindre den forsikrede er blitt operert/behandlet på grunn av ulykkesskade som selskapet svarer for.

10.2.4 skade oppstått ved inntak av medisinske preparater, med mindre det skjer etter forordning fra lege som et ledd i behandling av en erstatningsmessig ulykkesskade.

10.2.5 skade oppstått ved infeksjon etter stikk eller bitt av insekt. Dog svarer selskapet for lokal sårinfeksjon og "blodforgiftning" oppstått på denne måte. Andre infeksjoner svarer selskapet bare for når det må anses å være på det rene at årsaken er infeksjon av sår oppstått ved ulykkesskade og at en annen smitemåte må anses utelukket.

10.2.6 skade oppstått ved forgiftning gjennom mat, drikke eller nytelsesmidler.

10.2.7 skade oppstått under deltakelse i, eller utøvelse av, følgende aktiviteter:

- boksing, kickboksing eller lignende kampsport eller selvforsvarsidretter samt trening til slik utøvelse,
- strikkhopping, basehopping, parasailing og flygning med mikrolette og ultralette fly, eller liknende luftsportsaktiviteter.
- super-G og utforrenn
- trening til eller deltakelse i hastighetsløp med motorkjøretøy eller motorbåt
- dykking dypere enn 30 meter med tilførsel av luft eller pustegass og fridykking dypere enn 10 meter.

- fjellklatring. Med fjellklatring menes klatring hvor det brukes spesialutstyr/sikringsutstyr. Isklatring, klippeklatring, grotteklatring, juving og rappelling går under fjellklatring.
- off-piste, big-jump, heliskiing og andre lignende skisportsaktiviteter
- kiting
- downhillkjøring på sykkel

10.2.8 skade oppstått ved frivillig deltakelse i slagsmål eller ved utførelse av en forbrytelse.

10.2.9 skade som følge av selvforskyldt rus p.g.a. inntak av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer.

10.2.10 skade oppstått under militærtjeneste i væpnede styrker utenfor Norge. For piloter i militære jetjagerfly gjelder forsikringen ikke i noe tilfelle skader inntruffet under flyging.

10.2.11 skade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur. Selskapet dekker likevel slik påvirkning når årsaken er en nødsituasjon forsikrede ufrivillig er kommet opp i.

10.2.12 selvmord, med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring forårsaket av en ytre årsak og ikke en sinnslidelse.

10.2.13 skade oppstått som følge av forsett fra sikredes/forsikredes side. Ved skade som skyldes grov uaktsomhet, kan selskapets ansvar reduseres eller falle helt bort. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om selskapet skal betale noe, og i tilfelle hvor mye.

10.2.14 sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon (Aids eller andre HIV-relaterte tilstander) eller sykdom forårsaket av Hepatitt-B-virus. Selskapet svarer likevel hvis smitten er overført i forbindelse med en ulykkeskade.

10.3 SKADEOPPGJØR OG EGENANDEL

Sikkerhetsforskrift, se pkt. 3.3 og 3.4

10.3.1 Plikt ved skade

- Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange obduksjon.
- Ved skade må den skadde snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter. Den skadde plikter også å la seg undersøke av lege som selskapet utpeker. Hvis den skadde ikke oppfyller denne forpliktelse, kan selskapet avvise ethvert krav om utbetaling av erstatning. Undersøkelsen betales av selskapet.
- Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling, og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling, skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling ville ha medført.

10.4 DØDSFALL

Har ulykkeskaden medført døden innen ett år, betales dødsfallserstatning med den sum som er nevnt i forsikringsbeviset. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være utbetalt, kommer til fradrag. Dør den sikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkeskaden inntraff, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør den sikrede senere enn ett år etter at ulykkeskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som skaden ville ha medført om dødsfallet ikke hadde inntruffet.

10.5 LIVSVARIG MEDISINSK INVALIDITET

Har ulykkeskaden innen 3 år fra skadedato medført invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det betales invaliditetserstatning.

For fullstendig invaliditet betales hele forsikringssummen, for delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av den, fastsatt på grunnlag av tabell gitt av Sosialdepartementet. Den tabellen som var gjeldende på skadetidspunktet, legges til grunn ved fastsettelsen, med følgende utvidelser og unntak:

- Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkeskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.
- Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 % selv om flere lemmer eller organer er skadet.
- Skade som utelukkende virker vansirende, samt tannskader gir ikke rett til invaliditetserstatning.
- Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling.

Erstatningen forfaller til betaling når den livsvarige invaliditetsgrad kan fastsettes, likevel tidligst ett år etter at ulykkesskaden inntraff. Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at selskapet i hvert fall skal betale en del av det beløp som kreves, skal selskapet utbetale et tilsvarende forskudd. Endelig oppgjør kan ikke utstå lenger enn 3 år etter at ulykkesskaden inntraff - for barn under 16 år likevel 5 år. Erstatningen skal fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den endelige.

10.6 BEHANDLINGSUTGIFTER

Gjelder bare medlemmer av norsk folketrygd.

Omfatter forsikringen erstatning for invaliditet, erstattes nødvendige utgifter til behandling av ulykkesskaden i inntil 2 år fra skadedagen. Erstatningen for behandlingsutgifter er begrenset til 5 % av forsikringssummen for invaliditet, og dekker utgifter til:

- 10.6.1 lege og tannlege. Tannskade som følge av spising er unntatt.
- 10.6.2 forbindingssaker og medisin foreskrevet av lege eller tannlege.
- 10.6.3 behandling og forpleining i sykehus, samt fysikalsk og kiropraktisk behandling foreskrevet av behandlende lege.
- 10.6.4 proteser.
- 10.6.5 reise til og fra hjemstedet i Norge for behandling eller forpleining som nevnt under pkt. 10.6.1 og 10.6.3.
Erstatningen begrenses til utgifter ved rimeligste transportmiddel når det tas hensyn til den skadedes tilstand.
- 10.6.6 kriseterapi etter ran, overfall eller ulykke dersom dette har medført akutt psykisk krise. Etter hjemkomst dekkes fortsatt nødvendig kriseterapi ved behandling innen 6 måneder. Erstatningen er begrenset til kr 10.000. Godkjennelse fra selskapet eller SOS International skal innhentes på forhånd.

10.7 UTGIFTER SELSKAPET IKKE DEKKER

- 10.7.1 omkostninger ved rednings-/leteaksjoner, utgifter til opphold på hotell, rekonvalesenthjem eller lignende.
- 10.7.2 utgifter som kan kreves dekket fra annet hold.
- 10.7.3 merutgifter til opphold eller behandling i private sykehus eller hos privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og kiropraktorer uten offentlige driftstilskudd.
- 10.7.4 i tillegg til unntak i pkt. 10.2.7, gjelder disse begrensninger:
Deltakelse i konkurranser som skal approberes av forbund eller krets, hvor det er påbudt og tegne egen lisensforsikring.
Begrensningen i dette pkt. gjelder ikke for bedriftsidrettskonkurranser.

10.8 DOKUMENTASJON

Den som vil fremme krav om dekning av slike utgifter som nevnt ovenfor, må legge fram dokumentasjon for de utgifter som kreves erstattet.

10.9 EGENANDEL

I erstatningsoppgjøret gjøres det ikke fradrag for egenandel.

10.10 UTBETALING AV ERSTATNING

Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset (begunstigelse), utbetales forsikringssummen til ektefelle/samboer, livsarvinger, testamentarvinger eller øvrige arvinger etter loven. Disse er begunstiget i den rekkefølge som de er nevnt.

En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til separasjon eller skillsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Registrert partner i henhold til lov om partnerskap av 30. april 1993 nr. 40 er likestilt med ektefelle.

Som samboer regnes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapslignende forhold når det av Folkeregisterets registrering av flyttedato framgår at vedkommende har hatt samme bopel som den forsikrede de siste 2 år samt person som har felles bopel og felles barn med den forsikrede. Hvis det på det tidspunkt ulykken inntrådte forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap/registrert partnerskap kunne inngås, anses vedkommende ikke som samboer.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon av annen grunn ikke lenger er oppfylt.

10.11 SPESIELLE BESTEMMELSER VED SKADE PÅ BARN

10.11.1 Erstatningsoppgjøret kan utstå i inntil 5 år etter at ulykkeskaden inntraff.

10.11.2 Ved behandlingsutgifter for tannskade dekker forsikringen også første permanente tannbehandling (bro, krone e.l.) selv om behandlingen skjer senere enn 2 år etter skadedagen. Oppgjør for slike utgifter skal imidlertid foretas innen 2 år fra skadedagen på grunnlag av omkostningsoverslag fra tannlege eller tanntekniker.

10.11.3 For barn under 16 år erstatter selskapet skade som skyldes grov uaktsomhet.

11. LEIEBIL

Leiebil på reiser med minst en overnatting i utlandet:

Egenandel ved skade på eller tyveri av leiebil, man holdes ansvarlig for i henhold til leiekontrakt med utleiefirmaet.

Kravet må kunne dokumenteres.

Ved yrkesreise gjelder også dekningen på dagsreiser og innenlands.

Dekker ikke egenandel ved skade på:

- leasingbil
- helårs leiet bil
- bil leid gjennom bildelingstjenester

Erstatning inntil kr 15.000,- pr. skadetilfelle.

TILLEGG

1. INN- OG UTMELDINGER

Forsikringstaker plikter å gi selskapet løpende informasjon om inn-/utmeldinger og risikoendringer for øvrig.

Endres antall forsikrede med 10 % eller mer i forsikringstiden, skal forsikringen endres straks. Det samme gjelder når antall forsikrede endres med 10 personer eller mer.

2. NORSKE STATSBOGGERE I UTENLANDSTJENESTE

Dersom forsikringstaker har ansatte som er norske statsborgere i utenlandstjeneste er disse forsikret under reiseforsikringen dersom dette er spesielt anmerket i forsikringsbeviset.

R01 REISE PLUSS

1. Erstatning for tap av/skade på sykkel og sykkeltilhenger utenfor hjemsteds-/ undervisningssteds- eller arbeidsstedskommune i vilkårets pkt. 4.1.1 økes til kr 30.000 til sammen pr. skadetilfelle.
2. Vilkarets pkt. 4.3.2 om skade på reisegods utvides, slik at også annen plutselig skade med ytre årsak er omfattet, med inntil kroner 10.000 pr. skadetilfelle.
2. Forsikringssummen for avbestilling i vilkårets pkt. 9.3 økes til kr 50.000 pr. skadetilfelle for enkeltperson og kr 50.000 pr. person for familie, maksimalt kr 100.000 pr. skadetilfelle.
3. Ved avbestilling erstattes også avbestillingsutgifter dersom en i reisefølget (inntil 6 personer) blir uventet og akutt syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør. Med reisefølge menes personer som har kjøpt en reise sammen, med avreise samtidig og med samme reisemål.
Avbestillingsutgifter erstattes også dersom en person man er avhengige av for å reise blir uventet og akutt syk, alvorlig skadet i ulykke eller dør. Dette kan være barnevakt, avløser etc.
4. Følgende aktiviteter er dekket av forsikringen, unntaket for disse aktivitetene i vilkårets pkt. 5.6.9 og 10.2.7 gjelder ikke:
  - fjellklatring. Med fjellklatring menes klatring hvor det brukes spesialutstyr/sikringsutstyr. Isklatring, klippeklatring, grotteklatring, juving og rappellering går under fjellklatring.
  - off-piste, big-jump, heliskiing og andre liknende skisportsaktiviteter.
  - kiting.
  - downhillkjøring på sykkel.
- 5.

Bistand i klagesaker

Hvis dere mener at det er gjort en feil fra selskapets side, og dette ikke avklares gjennom den ordinære saksbehandlingen, kan skriftlig klage gjøres til:

Finansklagenemnda
Pb. 53 Skøyen
0212 Oslo

Dere mister retten til å klage hvis klagen ikke er fremsatt overnevnte instans eller sak ikke er anlagt de alminnelige domstoler, innen seks måneder etter dere fikk skriftlig melding om avgjørelsen